

Hodnocení přednášky pro odbornou veřejnost

Masarykova univerzita

Fakulta

Obor řízení

Uchazeč

Datum přednášky

Téma přednášky

Přítomno posluchačů

(počet)

Pověření hodnotitelé

(členové komise)

Filozofická

Dějiny umění

Doc. PhDr. Ladislav Kesner, Ph.D.

29. května 2018

Formule afektu v umění a vizuální kultuře 20. století

14 (viz prezenční listinu v příloze)

Prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.

Prof. PhDr. Lubomír Slaviček, CSc.

Prof. PhDr. et PaedDr. Jindřich Vybíral, CSc.

Přednáška byla pronesena doc. Ladislavem Kesnerem v rámci jeho jmenovacího řízení profesorem. V úvodu přednášející zmínil dva důvody, proč zvolil toto konkrétní téma své přednášky (formule afektu). Prvním důvodem jsou výročí originálně smýšlejícího historika umění *Abyho M. Warburga (1866-1929)* – nedávno jsme vzpomenuli sto padesát let od jeho narození, příštího roku tomu bude devadesát let od jeho smrti. Výročí Warburgova narození přitom s sebou přineslo řadu nových promýšlení jeho uměleckohistorických myšlenek, mezi tím především jeho teorie „formulí patosu“. Druhým důvodem byla autorská reflexe výstavy *Trauma / tíseň / extáze / prázdnota. Formule patosu 1900 – 2018*, kterou sám přednášející jako autor a kurátor uspořádal v Západočeské galerii v Plzni. Zde spočívala klíčová myšlenka v pokusu soustředit se na formule afektu moderní doby a současnosti. Samotná přednáška se potom skládala ze dvou částí, z nichž první byla více teoretická, druhá část se potom zabývala formulemi afektu v umění 20. století.

Při uvození teoretické části se Ladislav Kesner zabýval stručně teorií Aby Warburga a její (neúplné) revize. Nejprve ji ukázal na několika základních příkladech, týkajících se uměleckých formulí afektových stavů a potom nastínil Warburgovy pokusy o definici pojmu, jak se objevují v jeho vizuálním atlasu „Mnémosyné“. Podle Kesnera se ve Warburgově teorii setkáváme s dvojjedinou podobou „formulí patosu“: ty jsou jednak výrazem stavu mysli v díle jako takovém, ale současně představují obrazové formule, opakované v nejrůznějších uměleckých dílech.

Ve svém dalším kroku se Ladislav Kesner od umělecko-teoretické Warburgovy koncepce odvrátil k současnému zkoumání a zastavil se u teorie afektivity obrazu. V této souvislosti uvedl nejzákladnější teorie v psychologii a neurovědách. Představil přitom empirický výzkum afektivních odpovědí na obrazy – výzkum, jímž se v současnosti sám zabývá. Na základě tohoto výzkumu je možné dosáhnout určité rekonceptualizace, týkající se „formulí afektu“: taková formule bývá skutečně zakotvena v umělecké ikonografii a přitom je interpretovatelná v konkrétním sémantickém kontextu.

Ve druhé hlavní části své přednášky Ladislav Kesner prostřednictvím obrazového doprovodu ukázal na šíři formulí afektu v umělecké tvorbě 20. století. Postupně rozlišil následující témata: Nové náboženské formule afektu v umění, Mystické a metafyzické formule, Traumatické formule, Patos extáze, Formule apatie, rezignace, únavy a deprese, Patos obyčejnosti a pózy, a konečně Patos ve fotografii. To vše ukázal na velmi dobře zvolených příkladech uměleckých děl a přispěl tak k jasnosti a srozumitelnosti výkladu.

Přednáška byla velmi dobře strukturována a vyvolala závěrečnou diskusi, v níž bylo hovořeno o aktuálnosti a současně jisté historičnosti Warburgovy teorie, o úloze současného neurovědného výzkumu v současných dějinách umění i o různých zpodobnění afektivity v moderním a současném umění. Lze říci, že přednáška splnila náležitosti a cíl projevu, předpokládaného u budoucího univerzitního profesora. Ukázala široké vědomosti přednášejícího z oboru teorie dějin umění, názorně ukázala jeho významnou výzkumnou aktivitu a v neposlední řadě předvedla současné výzkumné směřování uchazeče o jmenování profesorem.

Závěr

Přednáška Ladislava Kesnera **Formule afektu v umění a vizuální kultuře 20. století**, přednesená v rámci řízení ke jmenování profesorem, *prokázala* dostatečnou vědeckou kvalifikaci a pedagogickou způsobilost uchazeče, standardně požadovanou v rámci řízení ke jmenování profesorem v oboru **Dějiny umění**.

V Brně dne 29. května 2018

Prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.

Prof. PhDr. Lubomír Slavíček, CSc.

Prof. PhDr. et PaedDr. Jindřich Vybíral, CSc.